

Met de Plancius naar Spitsbergen van 16 t/m 30 Mei 2019

Donderdag 16 mei

Bijna een jaar geleden vond ik dat het er nou maar eens van moest komen en nu is het dan zover. Een reis naar arctisch gebied was een wens die ik al heel lang koesterde en toen ik las over een reis met de Plancius naar Spitsbergen, wist ik meteen: dit is het. Vogelbescherming bood samen met Inezia Tours een avontuurlijke zeereis aan waarbij we vanuit Vlissingen naar Jan Mayen en Spitsbergen zouden varen. In Marcel vond ik wederom een vogelmaatje die altijd in is voor wat actie. Via meerdere info-middagen bij Vogelbescherming in Zeist werden we ingelicht over wat er allemaal te gebeuren stond en zo stonden we rond 7.30h met een koffer vol warme kleren klaar om het avontuur aan te gaan. Ron, een buurman, was zo vriendelijk om ons naar Vlissingen te brengen en na een voorspoedige reis zaten we rond 10.30h aan de koffie op het stationsplein van Vlissingen. Toen het reisgezelschap compleet was werden we met 2 bussen naar een havengebied buiten Vlissingen gebracht en daar maakten we voor het eerst kennis met wat de komende 14 dagen ons thuis zou zijn.

De Plancius lag samen met haar zusterschip de Ortelius, aan de kade en na de paspoortcontrole konden we dan eindelijk aan boord. Onze hut had het nummer 406 en lag op dek 4 en bleek tamelijk achteraan op het schip te liggen en dat bleek later handig als je heel snel aan dek moest zijn omdat er iets spannends was signaleerd. Nadat we de koffers hadden gekregen hebben we ons een beetje geïnstalleerd en vervolgens werden we uitgenodigd voor een lichte lunch waarbij we via de scheepsintercom te horen kregen dat we om 14.00h zouden vertrekken. Eenmaal los van de

kade werd nog niet meteen koers gezet naar open zee. In de haven maakte het schip een aantal rondjes en dat bleek nodig om het kompas te synchroniseren! Daarna voeren we toch echt richting Westerschelde en verder naar open zee. Vlissingen gleed rechts van ons voorbij en eenmaal op zee kregen we een uitgebreide veiligheidsinstructie waarbij we met zwemvesten om moesten aantreden bij de reddingsboten. Eenmaal op zee kwam de loodsboot langs en toen de loods was overgestapt waren we helemaal klaar om het zeemans/vrouws

leven te omarmen. Het weer was perfect, er stond een briesje en de zon scheen uitbundig. Tot ca 18.00h stonden we daarna aan dek om uit te kijken naar vogels en te zien hoe het land langzaam achter ons vervaagde. Buiten Kok-, Zilver- en Kleine Mantelmeeuwen zagen we ook al 2 Jan van Genten. Verder zag ik nog een Grote Stern en Visdiefjes. Om 18.00h was er in de lounge een welkomstborrel en werden er allerlei mensen voorgesteld, van de kapitein en scheepsarts tot experts op het gebied van

zeevogels en zeezoogdieren toe. Aansluitend konden we aanschuiven voor het diner wat bestond uit gefileerde snoek met couscous en met als toetje een ijsje. Na het eten hebben we nog een hele poos op het achterdek gestaan waar je lekker uit de wind stond. Er stond inmiddels een behoorlijke bries en

de golven begonnen behoorlijk op te bouwen. Ik vond dat heerlijk maar niet iedereen was daarvan erg gecharmeerd. Veel mensen liepen rond met een pleister achter het oor tegen zeeziekte. Tot zonsondergang zijn we aan dek gebleven waar we meerdere Jan van Genten en een Boerenzwaluw zagen. We zullen tijdens de komende reis nog meer kleine zangertjes aan boord krijgen die in het schip een veilige haven zagen op die grote lege zee maar

die voorlopige redding bleek vaak uitstel van executie want de meesten overleefden het niet. Voordat ik m'n bed opzocht heb ik mijn dagverslag bijgewerkt en daarna werd ik al heel snel in slaap gewiegd. De eerste dag zat er op en deed naar nog veel meer verlangen.

Vrijdag 17 mei

Gedurende de nacht begon het schip op de oostenwind allengs meer te rollen. Ik heb er heerlijk op geslapen maar dat gold blijkbaar niet voor iedereen. Even na zessen stonden we uitgerust en vol verwachting al weer naast ons bed. Voor het ontbijt hebben we het schip verder verkend en aan dek zagen we een ware optocht van vooral Jan van Genten en Noordse Stormvogels. De eerste Zeekoet

diende zich voor het ontbijt ook al aan. Het ontbijt was prima verzorgd. Er was een ruime keuze van allerlei lekkere dingen en goed doorvoed konden we daarna weer het dek op. Op dat moment voeren we over de Doggersbank en de relatief ondiepe zee hier is erg voedselrijk. Dat vertaalde zich in veel zeevogels. Buiten de reeds genoemde soorten waren dat Drieteenmeeuwen en

enkele Alken. Ook zag ik een glimp van m'n eerste Bruinvis. Rond 12.45h zijn we gaan lunchen. Toen we net ons eerste bordje hadden volgeladen met gebakken aardappelen, groente, vlees en wat salade, kwam een van de gidsen met de mededeling dat er aan stuurboord een Dwergvinvis was gesignaleerd. Wij stonden toen voor de moeilijke keuze: ons bordje met lekkernijen of een mogelijke Dwergvinvis. We kozen voor het eerste en het voordeel was dat we nu de eetzaal voor ons alleen hadden. Later zullen we deze walvis trouwens nog uitgebreid zien. Toen we na de lunch weer aan dek stonden zagen we een Witsnuitdolfijn ca vijf maal uit

het water springen. Wat een fraai schouwspel. Het fotograferen van de walvissen en dolfijnen bleek nog een hele klus. Omdat er geen richtpunten zijn op zee weet je nooit precies waar die zeezoogdieren weer boven water komen. Tegen de tijd dat je je camera hebt gericht zijn ze vaak al weer verdwenen. Dat leidde bij mij af en toe best tot enige frustratie. Af en toe zal ik dan ook overgaan tot het

overnemen van foto's die gemaakt zijn door "echte" fotografen aan boord en die geplaatst zijn in een dropbox die voor ieder van de deelnemers toegankelijk is. Bovenstaande foto is van Marijke de Boer. Zij is expert op het gebied van zeedieren en is blijkbaar heel handig in het voorspellen van het gedrag van die zeezoogdieren. Uiteraard zal ik steeds als ik materiaal van anderen gebruik, aan bronvermelding doen. Bij de recap (samenvatting van de geziene soorten) van die avond bleek dat er in totaal 7 Dwergvinvissen waren gezien. Het vogelen gaat natuurlijk ook gewoon door. De vogels maakten het ons daarbij niet al te moeilijk. Vooral de Jan van Genten en Noordse Stormvogels bleven vaak minutenlang boven of naast het schip hangen en dat leverde vaak mooie plaatjes op. De Alken,

Zeekoeten en Drietenen bleven doorgaans wat verder van het schip. We zagen ook een klein bruin vogeltje wat een tijdje met het schip meevloog. Toen we op het eind van de middag de Doggersbank achter ons lieten nam ook het aantal zeevogels drastisch af. In het diepere deel van de Noordzee zit minder voedsel en dus hebben

vogels daar niks te zoeken. Ondertussen hebben we ook te horen gekregen dat een landing op Fair Isle er niet in zit. Dit eiland ligt bij de Shetlands en we zouden daar de eerste landing met Zodiacs hebben. De Britse douane deed echter ontzettend moeilijk en dus besloot de reisleiding af te zien van verdere pogingen om toch toestemming te verkrijgen. Het voordeel is dat we nu meer tijd kunnen doorbrengen bij het pakijns en later op Spitsbergen. Marcel en ik vonden het geen ramp dat dit bezoek niet doorging omdat we zo'n beetje alle vogelsoorten die hier gezien kunnen worden al uitgebreid op de Farne eilanden hadden gezien maar voor een aantal mensen was het best een teleurstelling. Tegen zessen zochten we onze hut op om te borrelen en dit verslag te schrijven. Rond 18.30h maken we ons op voor de avonddis en die bestond uit een voorafje, forel met rijst en een apfelstrudel als toetje. Er is altijd keuze uit twee voorafjes, twee hoofdgerechten en twee desserts. Na het eten

hebben we nog een poos aan dek gestaan en daar kregen we gezelschap van 2 Boerenzwaluwen. Die jongens hadden echt een verkeerde afslag genomen. Rond tienu vonden we het welletjes en hebben we ons bed opgezocht. Er stond nog steeds een behoorlijke deining dus we werden weer heerlijk in slaap gewiegd. Truste.

Zaterdag 18 mei

Zoals gewoonlijk begon onze dag rond 6.00h en na wat oprissigheden zijn we naar het brugdek gegaan. Dit is het bovenste dek en van daar heb je een goed uitzicht over de omgeving. We waren mooi op tijd want vrijwel meteen na aankomst zagen we een Dwergvinvis. Het weer was bewolkt, rond de 11 graden en er stond niet al te veel wind. In de voormiddag hebben we ons vermaakt met het fotograferen van Jan van Genten, Nosto's, zoals ik de Noordse Stormvogels voortaan zal noemen en Grote Jagers. Later op de dag kregen we ook bezoek van een Tapuit en een Roodgesterde Blauwborst! De foto hiervan is aangeleverd door Hans Verdaat, een van de andere zeezoogdierenkenners want het lukt me niet altijd om acceptabele plaatjes te maken van alles wat er

gezien wordt. Na de lunch werd het echt spannend. Er werden op zeker moment 5 Grijze Dolfijnen opgemerkt. Het schip ging over op electroaandrijving en door vaart te minderen waren de dieren beurtelings links en rechts van het schip te zien. Erg leuk, ook al omdat het hier gaat om een erg zeldzame soort. Volgens Hans was dit de 2e keer tijdens 6 reizen dat deze dolfijnen gezien werden. De mannetjes hebben vaak

littekens van gevechten en oudere mannetjes zijn daarom soms bijna wit. De rest van de middag waren we lekker druk met het bekijken en indien mogelijk fotograferen van vogels die in de buurt van het schip kwamen. Nieuwkomers daarbij waren Papegaaiduikers, Kuifaalscholvers en 2 Regenwulpen. Grote Mantelmeeuwen en Drieteenmeeuwen laten zich ook regelmatig zien. In zee zag ik ook nog een kop van (waarschijnlijk) een Grijze Zeehond. Een helicopter van de Coastguard kwam ons nog met een bezoekje vereren. Het vliegding bleef geruime tijd boven het achterdek hangen. Later hoorden we dat

ze dat bij tijd en wijle doen als oefening. Aan het eind van de middag voeren we tussen de eilanden van de Shetlands door naar de Atlantische Oceaan. De deining werd langer en pittiger dus onze zeebenen werden uitgebreid getest. Al met al hoefden we ons deze dag geen moment te vervelen en dat kwam ook vanwege allerlei lezingen die gegeven werden over uiteenlopende onderwerpen. Ik heb ze niet allemaal bijgewoond. Ik wil zo weinig mogelijk missen van wat er rondom het schip zwemt of vliegt. Tijdens ons 6-uur-borreltje schrijf ik meestal het voorlopige dagverslag en er gaat ook nog wel wat tijd zitten in het wissen van overtollige foto's. Om 19.00h worden we via de

scheepsintercom uitgenodigd voor de warme hap en die bestond deze dag uit een voorafje van komkommers in een lekkere dressing, zeebaars en een ijsje in vruchtensap. Elke dag wordt er in de lounge ook een daglijst van de geziene soorten besproken. Niet alle soorten worden door iedereen gezien en ik miste blijkbaar enkele Stormvogeltjes. Tijdens deze briefing werd nog een langsvliegende IJslandse Grutto gemeld en omdat ik aan de goede kant van het schip zat kon ik die ook nog even meepikken. We zijn intussen op weg naar het eiland Jan Mayen. We kregen te horen dat Jan Mayen niet de ontdekker was van dat meest noordelijke vulkaaneiland ter wereld maar toch blijft zijn naam

voor eeuwig verbonden aan die geïsoleerde rotsklomp. De kans op grotere zeezoogdieren wordt door onze noordelijke koers ook steeds groter dus ben ik tot bedtijd toe op het bovendeck te vinden. Daarbij worden de nachten steeds korter dus er kan weinig ongezien langsglippen. Even na elven hield ik het toch voor gezien en dook ik mijn bed in om binnen enkele tellen in slaap te vallen.

Zondag 19 mei

Deze dag laten we het Continentaal Plat achter ons en we varen nu in kilometers diep water. Het verschil is te merken in de deining: die wordt langer en soepeler en het resultaat is een gevoel van constant gewiegd te worden. Terwijl we die ochtend aan dek stonden werd iedereen via de scheepsintercom verzocht om benedendecks te gaan. Er was een opvarende ziek geworden en omdat het er ernstig uitzag nam de scheepsarts de beslissing om haar te evacueren. We hadden op een digitale scheepskaart al gezien dat de koers die ochtend plotseling verlegd werd in de richting van de Faroer eilanden en toen werd ook duidelijk waarom. Binnen 20 minuten nadat de heli copter was gearriveerd waren de vrouw en haar partner aan boord van de heli getakeld en daarna werd het dek weer vrij gegeven. Later hoorden we dat de patient een blindedarmonsteking had en dus was evacuatie een wijs besluit. Sneu voor die mensen. De koers werd vervolgens weer verlegd richting Jan Mayen. Het weer was frisjes, bewolkt, ca 9 graden en er stond niet veel wind. Rond 12.30h was het tijd voor de lunch en toen we daarmee klaar waren werden we opgeroepen om snel aan dek te gaan want we voeren door een grote school Grienden. Er zwommen ook ca 15 Butskoppen en 5 Witflankdolfijnen. Van Hans, de expert, hoorden we later dat er ca 200 Grienden waren geteld.

Het werd een waar spektakel en de dieren kwamen ook vrij dichtbij waardoor je het snuiven van de uitademing kon horen en het spuiten kon zien. Wat een sierlijke dieren zoals ze moeiteloos door

het water gleden. Vooral de Butskoppen zijn sensationeel om te zien. Ze hebben een heel bolle kop maar daaruit steekt plotseling een spitse dolfijnensnuit. Ze behoren dan ook tot de Spitssnuitdolfijnen en kunnen tot 10 meter lang worden. Ze waren ook niet erg schuw en kwamen soms tot op enkele meters van het schip. Als je die prachtige dieren ziet kun je je bijna niet voorstellen dat er eeuwen jacht op walvissen werd gemaakt (en door sommige landen nog steeds, waaronder Noorwegen). De foto hier-

naast is helaas wederom niet van mijn hand. Marijkes handigheid in het vastleggen van die acrobaten is voor mij te hoog gegrepen. Tussen al het walvis- en dolfijnengeweld moest de lucht ook nog in de gaten worden gehouden want waar walvissen of dolfijnen zijn is vaak voedsel te vinden en daar komen dan weer zeevogels op af. Ook op het schip waren vogels.

Een Graspieper was zo uitgeput dat ie soms op een schouder of een ander lichaamsdeel ging zitten om meteen daarop z'n oogjes te sluiten. Er was ook een ♀ Gekraagde Roodstaart en de Blauwborst en Tapuit lieten zich ook nog zien. Ik zag deze dag ook m'n eerste Kleinste Jager. Aan het einde van de show was ik bijna opgelucht dat ik even niet op tig plaatsen tegelijkertijd hoefde te kijken omdat er zoveel om ons heen gebeurde. Met recht een sensationele middag. Bij dit soort happenings werd ook altijd over-

geschakeld op electroaandrijving waardoor de boot bijna geruisloos kon varen waardoor de dieren zo

weinig mogelijk werden afgeschrikt. Na deze middag puur genieten heb ik ook nog een lezing over Jan Mayen bijgewoond maar daar moest ik soms vechten tegen de kou want als je vanuit de kou een warme ruimte inkomt duurt het niet lang voordat de oogjes zwaar worden. Aansluitend was er om 18.00h een recap waarin de geziene soorten werden behandeld en toen werden ook de plannen voor de volgende dag bekend gemaakt. Het diner bestond deze dag uit artisjoksalade, schol met linzen en een ijsje toe. Daarna weer aan dek waar ik een nieuwe gast kon verwelkomen. Een IJslandse Koperwiek had zich het schip even toegeëigend en er omheen vloog een zomerkleed Kanoet. Daarna heb ik dit verslag bijgewerkt en een boel overtollige of dubbele foto's gewist. Morgen gaan we de Poolcirkel passeren en dat is al even te merken aan de nachten: die worden allengs korter en na morgen zullen we de zon, als ie schijnt, niet meer onder zien gaan. Voor vandaag vind ik het welletjes. Lekker slapen.

Maandag 20 mei

Rond 6.15h stond ik weer aan dek, helemaal klaar voor nieuwe ervaringen. Al vrij snel zagen we een Dwergvinvis en wat later nog 4 Butskoppen, 3 adulten en 1 jong. Het determineren van die soorten moet ik vrijwel helemaal overlaten aan de experts want uit de vorm van de rugvin en de grootte van het dier, gecombineerd met gedragskenmerken, kan ik geen keiharde conclusies trekken. Bij vogels spreek je over de jizz en je moet een tijdje in het vak zitten voordat je je dat hebt eigen gemaakt. Daarna was het al weer tijd voor het ontbijt en dat laten we ons steeds goed smaken want vóór het ontbijt hebben we doorgaans al uren gemaakt. Het begint langzamerhand ook al wat kouder te worden. Er staat niet te veel wind maar het is doorgaans bewolkt en ca 5 graden. Deze ochtend passeerden we om 7.41h de Poolcirkel en om alvast in de stemming te komen kregen we deze ochtend ook instructies hoe om te gaan met de Zodiac-landingen. Dit met het oog op ons komende bezoek aan Jan Mayen. Na de info over bovengenoemde landingsprocedures heb ik me wat beter gewapend tegen de kou. Voortaan sta ik aan dek in thermo-ondergoed, gevoerde broek en dikke winterjas. In die uitmonstering heb ik tot aan de lunch aan dek gestaan. Vanwege de steeds aanwezige vogels is dat ook geen moment saai. Zo'n Noordse Stormvogel is toch een pláátje. Na de

lunch terug aan dek bleek het zicht steeds minder te worden en het werd zelfs mistig. Uitkijken naar spannende dingen rond het schip zat er even niet in en ik heb daarom even een uiltje geknapt in onze hut om wat verloren slaap in te halen. Terug aan dek bleek de wind wat te zijn aangetrokken waardoor

het zicht weer wat verbeterde. De IJslandse Koperwiek was nog steeds aanwezig en had gezelschap gekregen van een Witte Kwik. De middag bracht verder Kleine en Grote Jagers en de eerste Grote Burgemeester. Verder: Nosto's, Drieteentjes en Jan van Genten. Ook werd er nog een Witsnuitdolfijn gemeld. Het diner bestond deze keer uit een zalmsalade,

osso buco en een puddinkje. Na het eten kregen we een briefing over de veranderde plannen van ons bezoek aan Jan Mayen. Vanwege de oostelijke pittige wind wordt het niet verantwoord geacht om aan

de oostelijke kant aan land te gaan. Het schip zal morgen dus het eiland benaderen vanaf de westkant en daar zullen we in een baai aan land gaan. Daarna terug aan dek en daar werden we verrast door een Middelste Jager die laag over het schip vloog. Omdat ik net daarvoor had lopen morrelen aan wat instellingen van m'n fototoestel miste ik de kans om die vogel vast te leggen. Rond 23.00h heb ik mijn bed opgezocht en voor het eerst gingen de gordijnen dicht want het was rond die tijd nog volop licht. Rare gewaarwording. Invloed op ons slaapgedrag heeft die situatie allerminst. Als we ons bed raken zijn we binnen no time van de wereld.

Dinsdag 21 mei

Vandaag gaat het dan gebeuren: onze eerste landing met de Zodiacs. Voor het ontbijt heb ik al een paar uur aan dek gestaan maar ik was blijkbaar net niet vroeg genoeg want ik miste op een haar na een Blauwe Vinvis. Rond het schip hingen onvoorstelbaar veel Nosto's, Drietenen en aardig wat Grote Burgemeesters. De Noordse Stormvogels zijn hier steeds vaker van de noordelijke donkere vorm. De hele vogel is asgrijs. Voor de niet-vogelaars onder de lezers: hiernaast dus een Grote Burgemeester.

Na het ontbijt moesten we aantreden in laarzen en zwemvest want we lagen al even in een baai aan de westkant van het eiland. Jan Mayen blijkt berucht om het wisselvallige weer en de vulkaankegel van 2277 meter is dan ook maar enkele dagen per jaar te zien. Meestal zit de top in de wolken. Ook vandaag was dat het geval maar we klagen niet want

het is droog en niet vreselijk koud. De vulkaan is de noordelijkste nog werkende vulkaan ter wereld. In 1985 is hij voor het laatst uitgebarsten. Een aardigheidje bij deze landing is dat we van een Noorse kapitein die daar met een kleine bezetting permanent op het eiland zit, een stempel van Jan Mayen in ons paspoort krijgen! Bij het overstappen in de Zodiacs wordt niets aan het toeval overgelaten. We moesten ons ook allemaal individueel digitaal afmelden van boord en aan het einde van de gangway stonden 2 helpers die via een vaste procedure de mensen in de rubberboten hielpen. Omdat er per boot hooguit 10 mensen per keer vervoerd konden worden moesten de boten enkele keren op en neer pendelen maar uiteindelijk stond iedereen dan toch op het eiland. Daar konden we ons ontdoen van de zwemvesten en daarna kon je kiezen uit verschillende opties. Er

waren enkele lange en korte wandelingen mogelijk en ik koos voor een wandeling die ons over een soort pas voerde naar een keienstrand. Voor het strand dreven grote aantallen Nosto's en Eideeenden en op kliffen achter het strand zaten Kleine Alken. Ze waren blijkbaar nog niet aan broeden toe want meestentijds vlogen ze in wolken van vele honderden vogels langs de kliffen. We vonden er ook nog 2 Tapuiten. Na ca 1,5 uur zijn we weer teruggewandeld naar het landingsstrand en daar hesen we ons weer in onze reddingsvesten om vervolgens weer aan boord te gaan van de rubberboten. Op weg terug zijn we nog langs kliffen gevaren waar Nosto's, Dikbekzee-koeten en Drieteenmeeuwen broedden.

Terug bij het schip werden we verwelkomd door ca 20 Grote Burgemeesters. Toen iedereen weer te-

rug aan boord was werd het anker gelicht en voeren we weer verder noordwaarts. Nadat ik me in m'n hut had ontdaan van zwemvest en laarzen (die zijn nodig om droog aan land te komen want je stapt uit in enkele tientallen centimeters water) was het tijd voor de lunch. Het menu vermeldde soep, patat met kip, gemixte groenten en fruit of wat kaas toe. Wederom erg smaakvol. Na de lunch hebben we

ons vertier weer aan dek gezocht maar hier was het wel zaak dat je een beetje uit de wind bleef want met amper 2 graden en een pittige noord-ooster was het niet echt aangenaam. Gelukkig was het schip ruim voorzien van allerlei hoekjes en plaatsen waar je beschutting kon vinden. De echte die-hards kozen voor het uiterste puntje van het schip. Op de boeg zit een soort preekstoel en daar had je een weergaloos uitzicht maar het was er stervenskoud. Deze middag zagen we nog 2x enkele Butskoppen, Grote en Middelste Jagers, 1 Steenloper, Drietenen, Kleine Alken (links), Dikbekzeekoeten (onder), Grote Burgemeesters, Papegaaiduikers en 1 Zwarte Zeekoet en uiteraard heel

veel Nosto's. Omdat al dat fraais erom vraagt om vastgelegd te worden, was ik die middag weer lekker druk. Tegen zessen vonden we het even tijd voor een time-out en daarom zijn we naar onze hut gegaan om te borrelen, dit verslag te schrijven en weer een heleboel minder gelukke foto's te wissen. Het diner bestond voor mij uit een avogado/garnalen cocktail, varkenshaasje met aardappelkoekjes en een toetje van mango. Na het eten nog even naar de recap en daarna maar weer aan dek want het was nog volop licht. Het was intussen nul graden maar goed aangekleed en op een luw plekje was het prima uit te houden. Rond 21.30h riep iemand "blow" en daarna konden we nog mooi een spuitende Blauwe Vinvis meepikken. We hebben een heel lang stuk rug gezien want deze dieren kunnen wel 25 meter lang worden en 100 ton zwaar. Met een voldaan gevoel kon ik daarna mijn hut opzoeken want ik had er weer een geweldige dag op zitten. Slaap lekker.

Woensdag 22 mei

Rond 6.00h aan dek maar dat betaalde zich niet meteen uit. Geen zeezoogdieren dus zijn we na het ontbijt naar een lezing over Vikingen geweest. Erg interessant. Aan het einde van de lezing werden de

verduisteringsgordijnen weer opengetrokken en toen hadden we zicht op het allereerste zeeijs. Na de lunch werden de schotsen groter en dikker en werden ook zo nu en dan bevolkt door Klapmutsen en Zadelrobber. Vooral die laatsten zijn fraaie beesten. Het weer bij dit alles werd steeds beter. Er stond bijna geen wind en de zon begon zich zelfs te vertonen. 's Ochtends was het nog -1 maar gaandeweg.

kwam de temperatuur boven nul uit. De Zadelrobben en Klappmutsen deert dat allerm minst. Hun speklag houdt ze warm zelfs liggend op het ijs. Op de foto zijn de Klappmutsen de gevlekte robben en de Zadelrob heeft dus inderdaad een donker zadel. Deze dag had ik ook m'n allereerste liver: een Ivoormeeuw. Wat een fraaie beestjes. De rest van de vogels is genoegzaam bekend dus die herhaal ik niet iedere keer. Op de grotere ijsschotsen begonnen zich ook sporen af te tekenen van ijsbeerpoten en sleepsporen van robben. De IJsberen zelf bleven nog even buiten ons gezichtsveld helaas. Aandoenlijk waren de sporen van een ijsbeer moeder met haar jong. Rond 18.45h hadden we nog een recap en daarna konden we aanschuiven voor het diner. Dat bestond uit artisjokkensalade, fish and chips en als toetje een gestoofde appel. Ik had mijn maaltijd net achter m'n kiezen toen er werd omgeroepen dat er Groenlandse Walvissen waren gesignaleerd. Wij natuurlijk als een speer aan dek en daar werd het kicken. 5 Van die grote jongens zwommen voor of

links of rechts van het schip en na enkele malen diep ademhalen begonnen ze aan een duik om te vissen. Die duik begon steevast met het boven water komen van de enorme staart die dan vervolgens met een bijna vertraagde beweging onder water verdween. Ik heb me suf gefotografeerd maar ivm de lengte van het verslag moet ik me inhouden met het weergeven van die plaatjes. Op de foto hieronder is mooi de ronde bek te zien. Tussendoor werd m'n aandacht ook nog op-

geëist door langsvliegende Ivoormeeuwen dus de lezer zal begripen dat ik weer hardstikke druk was. Rond 22.00h kwam er een einde aan de vertoning en toen werden de diesels weer bijgeschakeld en zette het schip weer koers in noordelijke richting. Morgen varen we naar en langs het pakijns op zoek naar IJsberen en zeezoogdieren maar deze dag kan in ieder geval wederom met een goed gevoel worden afgesloten. De zoveelste al.

Donderdag 23 mei

Deze dag startte voor mij wel erg vroeg want even na middernacht ben ik nog even naar het achterdek gegaan om plaatjes te maken van de middernachtzon. Ik lag daarvoor al in bed dus had ik snel m'n laarzen aangeschoten en uiteraard m'n dikke winterjas. Er hing een heel bijzondere sfeer. Het licht

weerkatste op het ijs en er stond geen zuchtje wind. Daarna ben ik weer snel m'n bed ingedoken en

binnen enkele tellen sliep ik al weer. Die slaap werd 's nachts nog enkele keren onderbroken door doffe dreunen wanneer het schip op grote ijsschotsen voer. Het is er op gebouwd want de Plancius is een klasse 1 ijsbreker. Toen we rond zessen weer aan dek kwamen gaf de thermometer -4 graden aan. De dekken waren licht beijsd dus het was oppassen geblazen vooral op de trappen tussen de verschillende dekken. We varen nu pal noord in de richting van het pakijs. Het is bewolkt en er staat een matige noordenwind dus is het zaak om je goed in te pakken. Vooral de handen zijn kwetsbaar. Met handschoenen aan fotograferen is niet te doen dus m'n vingers kregen het af en toe voor hun kiezen. Prettig is natuurlijk dat je je te allen tijde even kon terugtrekken naar de warmte van het schip.

Aan vogels zien we nu overwegend Dikbekzeekoeten, Nosto's, Ivoormeeuwen, Drietenen en Grote Burgemeesters. In mindere mate Grote Jagers, Kleine Alk en Zwarte Zeekoet. 's Middags konden we desgewenst nog aanschrijven voor een lezing over het herkennen van zeehonden. Mogelijke soorten hier zijn: Grijs Zeehond, Klappmuts en Zadelrob en daar komen wat verder noordelijk nog Ringelrob en Baardrob bij. Klappmuts en Zadelrob lieten zich vandaag ook weer fraai zien maar voor de rest is het een beetje

armoe troef. Dat betekent natuurlijk niet dat er geen vogels zijn. Ik noem ze nog maar een keer: Eiders, Nosto's, Drietenen, Ivoormeeuw, Grote

Burgemeesters, Zwarte en Dikbekzeekoet, Kleine Alk en soms een Grote Jager. Het bleef de hele dag vriezen maar er stond niet veel wind dus wij zouden dan zeggen "mooi open winterweer". De omgeving is prachtig. We varen steeds door half open pakijs maar de IJsberen laten het tot nu toe afweten. Ook de walvissen en dolfijnen houden het vandaag voor gezien. De Zadelrob hieronder had blijkbaar even de

behoefte aan een koud bad. Het diner vandaag pakte anders uit dan gewoonlijk. Op het beschutte achterdek kregen we een barbecue aangeboden met drank van het huis. Heel apart om met temperaturen onder nul en omringd door een grotendeels witte wereld, aan een gegrillde kippenpoot te kluiven. De warme glühwein stroomde dan ook uitbundig wat sommigen verleidde tot een echte polonaise die echter abrupt ten einde kwam toen een vrouw een lelijke smak over een bolder maakte. De boot was voor dit evenement even stil gelegd dus we dreven rustig tussen de ijsschotsen. In een stuk open water achter de boot kwamen 3 Zwarte Zeekoeten ook nog even kijken wat al dat gedoe betekende. Het voeren van de fauna was

strikt verboden want de expeditieleider had eerder al aangegeven dat er geen vervuiling van welke aard dan ook mocht optreden. Onderdeel hiervan was bijv. dat we voor het verlaten van het schip bij landingen onze laarzen moesten desinfecteren in een bad. Van Morten, de expeditieleider, hadden we intussen gehoord dat we de oversteek naar Spitsbergen vervroegd zouden gaan maken ivm de verwachting van toenemende wind uit het noorden. We hadden dan ook meer tijd om in de fjorden van Spitsbergen naar IJsberen en Walrussen te zoeken. Na de BBQ werden de motoren dus weer gestart en vervolgens werd koers gezet richting Spitsbergen waarbij zoveel mogelijk open water werd gezocht.

Vanwege het fraaie weer ben ik nog een tijd aan dek gebleven ook al om de hier veel voorkomende donkere vorm van de Noordse Stormvogels zo fraai mogelijk te fotograferen. Rond 00.00h hield ik het definitief voor gezien en met de zon nog tamelijk hoog aan de hemel zocht ik m'n hut op. Verslagje schrijven, overvloedige foto's wissen, beetje badderen en naar bed. Het word al routine. En nu slapen.

Vrijdag 24 mei

Dat slapen werd 's nachts enkele keren ruw onderbroken door doffe dreunen als het schip weer een grote ijsschots ramde. Rond 3.00h lag het schip zelfs helemaal stil en de oorzaak was zwaar pakijns waar we helemaal door werden ingesloten. De wereld was wit zover het oog reikte. Door beurtelings

voor- en achteruit te varen werd een door-gang geforceerd maar nog uren daarna moest soms met grof geweld een gaatje worden gevonden. De boeg zal na deze nacht wel een extra verfje nodig hebben. Toen we rond zessen weer aan dek kwamen zagen we ook de oorzaak van het ijsveld. We voeren op dat moment op ruime afstand van de oostkust van Groenland en met de noordelijke winden werden de ijsmassa's die rond deze tijd van het jaar aan de oostkust van Groenland liggen, onze

kant op gedreven. Dat alles was te zien op een grote digitale zeekaart die door iedereen was te raadplegen op de brug. Vervelen deden we ons geen moment. Op ijsschotsen liggen soms robben en

ook de bovenstaande Ivoormeeuwen zochten soms een rustplaatsje op zo'n brok ijs. De foto is van Ed Opperman want mijn toestel haalt bij lange na niet de kwaliteit van zijn camera. Makkelijk zo'n kwaliteitsleverancier. Bedankt Ed. Net voor het ontbijt kwamen we in iets ruimer water terecht waardoor weer wat meer snelheid gemaakt kon worden maar dat duurde niet al te lang want wat legere stukken werden vaak weer afgewisseld met zware ijsgang. Ik heb me vermaakt met plaatjes schieten en daar zat zelfs een Sneeuwgorz bij. Nieuwe bootsoort. Het beestje zat een ogen-

blik mooi op een ijsschots langs de boot en het aparte is dat ie in de voetsporen van een Ijsbeer staat. Ook deze foto heb ik van Ed "geleend" want zelf was ik op het goeie moment niet alert genoeg. Goeie actie Ed. In de namiddag kregen we nog een uitgebreide briefing over de excursiemogelijkheden op Spitsbergen en ook kregen we bijzonderheden te horen over de terugvlucht en het gebruik van pendelbusjes. Een aantal pendelbusjes zullen een vaste route gaan rijden langs enkele goeie vogelplekken en ieder die daarop inschrijft kan op en afstappen naar

behoefte. Tegen 16.00h waren we eindelijk los van het ijs en kon de boot eindelijk vaart maken richting Spitsbergen. Het werd tijd ook want het ijs had voor behoorlijk wat oponthoud gezorgd maar ik had het ook niet willen missen. Om 16.15h kregen we nog een briefing over hoe je te gedragen in ijsberengebied. Deze briefing van Morten was een beetje aan de lange kant en ik zag dan ook veel oogjes weg-zakken en hoofden die soms wat spastische bewegingen maakten. Ik was blij dat we hierna weer de frissigheid in konden gaan en daar hoefden we ons niet te vervelen. Marcel ontdekte een flinke "blow", zoals de condenswolk wordt genoemd die ontstaat bij het uitademen van dolfijnen en walvissen. Experts op de brug kwamen na de 3e blow met de determinatie: Gewone Vinvis. In de loop van de middag kwam er ook bericht van de uitkijken op de brug dat er Butskoppen werden gesignaleerd. We hebben er 3 gezien en mogelijk nog een 4e. Onderwijl blijven de Nosto's me verleiden om ze vast te leggen. De vogel rechts is er een van de grijze noordelijke vorm. Toen was

het zoetjesaan al weer tijd voor het diner en dat bestond deze keer uit asperges in een lekker sausje als starter en daarna pasta met zeevruchten. Toetje was een stuk ananascake. Onze tafelgenoten zijn

doorgaans Carmen en Peter, beiden afkomstig uit Huizen en lid van de Gooise Vogelwerkgroep. Daarna was er nog een recap over de geziene soorten van de laatste dagen en die avond zijn we wat vroeger naar bed gegaan dan anders want morgen wordt het vroeg dag. Tegen zessen in de ochtend passeren we de grens van het Continentaal Plat en de zeebodem stijgt dan snel van ca 2000 naar 200 meter. Door opwaartse stromingen wordt voedselrijk water uit de diepte naar boven gestuwd en dat trekt (hopelijk) veel vogels en zeezoogdieren aan. Morgen vroeg opstaan dus.

Zaterdag 25 mei

En zo staan we dus tegen zessen fris en fruitig aan dek. Het vroom slechts 1 graad maar door de wind en de vaarsnelheid was de chillfactor aanzienlijk. Het was de eerste keer op deze reis dat ik het echt koud had. Het zonnetje maakte echter veel goed en dat verlichtte heel in de verte de eerste besneeuwde bergtoppen van ons uiteindelijke reisdoel: Spitsbergen rees langzaam op uit zee. Deze

ochtend zag ik enkele blows van Gewone Vinvis en er zwommen ook dolfijnen niet eens zo ver van het schip. Bij de recap later krijgen we te horen dat het Witsnuitdolfijnen waren. Buiten de soorten die we elke dag wel zien zagen we die ochtend ook nog 3 Kleine Jagers. De lunch was deze dag wat vroeger dan gewoonlijk want er stond een landing op het programma om Walrussen te zien. De baai waar die dieren vaak te vinden zijn heet Poolepynten en de groep werd verdeeld in even en oneven kamernummers om het bezoek aan de kolonie wat te spreiden. Wij gingen met de eerste groep mee aan land en nadat we onze zwemvesten hadden afgedaan gingen we onder begeleiding van gewapende gidsen op pad naar de kolonie. De geweren waren nodig omdat we in potentieel ijsbergengebied waren maar een Sneeuwgorz was het enige levende wezen wat we voorlopig op het landingsstrand aantreffen. Na een korte wandeling kwamen we aan bij een groep van zo'n 40 op en over en naast elkaar liggende kolossen. Wat een enorme dieren zijn het. Sommigen hadden slagstanden van

wel een meter lang. Langzaam mochten we de afstand tot de dieren verkleinen totdat we er nog maar

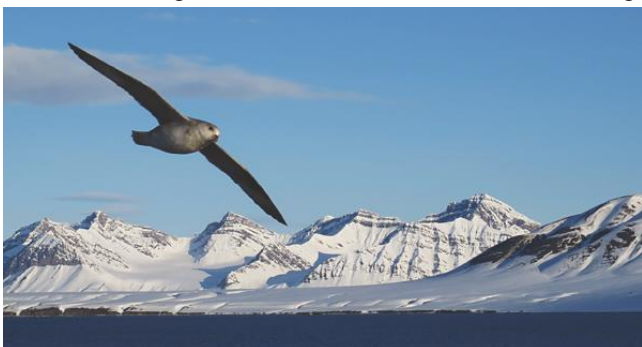
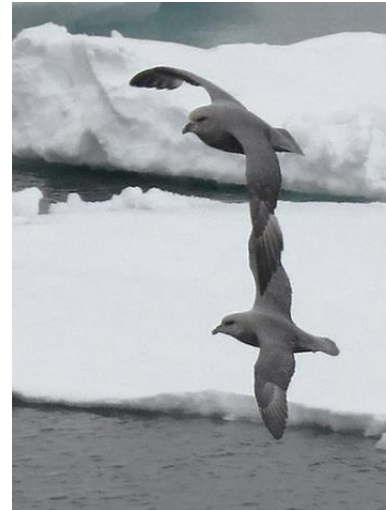
zo'n 25 meter vandaan stonden. We waren geïnstrueerd om geen lawaai te maken en ons rustig te gedragen en de beesten trokken zich dan ook niets van ons aan. Ze gingen door met wat ze meestal

doen: boeren laten, grommen, zichzelf en anderen krabben met hun flippers, af en toe macho gedrag vertonen en vooral: stinken. Op zeker moment kwamen er ook enkele Walrussen uit het water gekropen. Voordat die enorme lijven zich bij de groep hadden gevoegd ging er heel wat tijd verloren. Het was intussen gaan sneeuwen en dat kwam de kwaliteit van de foto's niet ten goede maar het paste wel helemaal bij dit noordelijke tafereel. Op de terugweg zagen we nog meerdere exemplaren in zee zwemmen, blijkbaar op de terugweg van een voedseltocht. Ze eten schelpen die ze kraken en die ze opsporen via hun harde borstelharen aan de snuit. Ik vond het een te gekke ervaring. Na een uur of zo klommen we weer de boten in om de terugtocht te aanvaarden. Nadat de Zodiacs ons weer netjes bij het schip hadden afgeleverd hebben we ons ontdaan van zwemvest en laarzen en hebben we eerst maar eens een borrel genomen op dit evenement en m'n verslag bijgewerkt. Daarna nog even aan dek voor wat mooie plaatjes en vervolgens werd voor de expeditieleden een lekkere goulashsoep geserveerd als afsluiting van een ontzettend leuke middag. Nadat de Zodiacs weer aan boord waren gehesen werd het anker opgehaald en werd koers gezet verder de Isfjorden in. Op zeker moment zagen we een concentratie van vogels en daaronder bleken Witsnuitdolfijnen te zwemmen. Na een half uur varen door genoemde fjord met links en rechts besneeuwde bergen, werd er "Beluga"

geroepen. Even later zagen we in de verte wat witte streepjes aan de oppervlakte. De kapitein zette toen koers in de richting waarin ze gezien waren en na korte tijd zagen we een aantal van die witte dolfijnen op ca 50 meter van het schip. Hun aantal werd geschat op zo'n 25 dieren. Het is zeker geen veel

voorkomende soort dus we waren erg blij met de vondst. De middag werd verder besteed aan leuke plaatjes maken en gewoon genieten van het schitterende landschap waarin we voeren. De twee Nosto's ter rechter zijde vlogen ogenschijnlijk hand in hand, nou ja, vleugel in vleugel dan. Op deze manier bezig zijnde vloog de tijd en was het al weer rap tijd voor het diner. Tijdens dit gezellig samen zijn werd er volop nagepraat over alle ervaringen van de afgelopen middag. Mijn diner bestond uit een Russisch Ei met kaviaar, tonijnbiefstuk en een heerlijk toetje van warm gegaard fruit in een lekker sausje. Dat alles overgoot ik met een Planciusbier (beetje bokbier-achtig en erg lekker) en een glaasje wijn. We hadden tenslotte iets te vieren. Na het diner voeren we verder de Isfjorden in, een van de grootste fjorden van Spitsbergen. We waren op weg naar een plaats waar IJsberen waren gesignaleerd. Die moeten blijkbaar worden gezocht in baaien met nog een behoorlijk pak vast ijs want daarop bevinden zich Ringelrobben en dat is een van de lievelingsgerechten van IJsberen. Aangekomen in de baai waar ze waren gespot, werd er

inderdaad een IJsbeer gevonden maar wel op zodanige afstand dat foto's maken geen zin had. Toen ik daarna even een scope van iemand mocht lenen ontdekte ik nog een 2e exemplaar, iets kleiner dan de eerste. We zagen ook nog een Poolvos langs de vloedlijn lopen. Het was inmiddels 23.00h en van Hans, de poolexpert, hoorden we dat we 2 uur later wederom kans op IJsberen zouden maken. Het weer was intussen erg fraai geworden en de kou viel ook wel mee. Een en ander nodigde uit om nog wat Nosto's tegen

een imposante achtergrond te vereeuwigen Een deel van de tijd die nodig was om op de volgende lokatie te komen, hebben we doorgebracht in de lounge met onze Belgische vrienden en dat was veel lachen geblazen. Rond 01.00h zijn we weer aan dek gekomen en we zagen op die nieuwe lokatie ca 10 Ringelrobben en enkele Poolvossen maar helaas geen IJsberen. Ik vond het toen welletjes en rond 01.30h heb ik m'n hut opgezocht. Daar toch nog maar weer even aan dit verslag gewerkt want de gebeurtenissen volgen elkaar soms in rap tempo op dus bijhouden is de boodschap. Daarna nog even de dagoogst aan foto's bekeken en toen werd het toch echt tijd om deze dag af te sluiten. Wederom een dag met een hoog succesgehalte.

Zondag 26 mei

Na een niet al te lange nacht stond ik rond 7.30h weer aan dek, klaar voor nieuwe avonturen. De temp. is -2 graden en er staat een stevige wind dus de gevoelstemperatuur zal ergens bij -10 liggen. We zien er aan dek uit als Michelinmanneltjes maar dat is nodig anders hou je het geen uren uit. Het

schip voer steeds verder de fjord in en aan het einde ligt een verlaten nederzetting als restant van een oud mijnstadje, Pyramiden geheten. Het ligt aan een baai waar nog veel vast ijs is. Op dit ijs lagen Ringelrobben vlak naast hun ademgaten en die gaten hielden ze open om snel te kunnen wegduiken bij onraad. Dat dat niet altijd lukte bleek uit een karkas waarbij 2 IJsberen werden ontdekt. Zo te zien een moeder met jong. De afstand was groot maar ik kon er toch een plaatje van maken. Omdat Marcells camera een groter zoombereik heeft plak ik er echter zijn foto in. Vanwege de grote afstand werd er gekscherend gesproken van de "IJsbeer van 10 pixels". Wat later werd er nog een 3e beer ontdekt wat het totaal in twee dagen bracht op 5 van die iconische dieren. Het waren niet de enige dieren in deze sprookjesachtige omgeving: we zagen ook nog 3 Rendieren, een Poolvos, Eiders, Nosto's, Zwarte Zeekoeten en Grote Burge-meesters. Hierna was het al weer tijd voor de lunch en na de lunch zullen we nog ergens aan land gaan. Die landing blijkt plaats te vinden in een onwaarschijnlijk mooie baai en nadat we met de Zodiacs aan land zijn gekomen worden we opgesplitst in enkele groepen voor meer of minder lange wandelingen. Ik koos voor een wandeling langs het strand maar voor het begin van de wandeling had ik via de scope van Peter al een nieuwe lifer gescoord: baltsende Koningseiders. Met Morten begonnen we daarna onze strandwandeling maar al na korte tijd splitste zich een

groepje af die het wat hoger op wilde zoeken. Dat groepje was veel dichterbij een Spitsbergs Alpen-sneeuwhoen wat ik ontdekte en daarvan wilde ik graag een plaatje maken. Ik kreeg toestemming van Morten om de overstap te maken want we zaten wederom in ijsberengebied. Genoemde groep stond wat hoger op een helling en vanaf die plek heb ik wat plaatjes gemaakt van de spierwitte haan en zijn

bruine hen. Later zullen we deze vogels gewoon rond ons hotel in Longyearbyen zien! Dat was de 2e lifer van die dag. Langs het strand zagen we ook nog een Poolvos lopen maar hij liep van ons af en

weigerde zich even om te draaien dus voor een plaatje wend ik me weer tot Ed die deel uitmaakte van een andere groep en het vosje vanuit een andere hoek zag. Wederom bedankt Ed. Op zeker moment kwam er een fraai Rendier op ons af lopen en omdat we ons als groep muissstil hielden scharrelde hij vlak langs ons heen en kon ik er weer enkele plaatjes van maken. De Rendieren hier zijn wild en hebben kortere poten dan op het vasteland. Hoe ze hier kunnen overleven van alleen wat karig rendiermos is me een raadsel. Ik vind het stoere beesten. Het werd weer een meer dan geslaagde middag met schitterend weer in een schitterende omgeving. Met recht een magistrale laatste dag van deze bootreis want morgen wacht ons de ontscheping. De bijzonderheden daarover kregen we te horen tijdens de laatste briefing. Rond 9.00h worden we geacht het schip te verlaten. We gaan de rekening betalen van het boordaccount en stoppen een flinke fooi in de fooienpot. We zijn klaar om af te monteren. Morgen zijn we weer land-rotten. De wegvarende loodsboot luidde de laatste uurtjes in aan boord. Rond 23.00h liep het schip de haven binnen maar Marcel en ik hebben het aanmeren niet meer afgewacht want na het korte laatste nachtje wilden we een beetje bijslapen. De aanblik van Long-yearbyen vanuit zee was trouwens niet erg aantrekkelijk. Prachtige besneeuwde bergen rondom maar het stadje zelf is een chaotische verzameling huizen en hotels en een hoop oud industrieel erfgoed om het maar eufemistisch te beschrijven. Er is in het verleden veel mijnbouw geweest, vooral steenkool, en de in onbruik geraakte restanten daarvan zijn nog overal te vinden. Tel daarbij op dat er een totale afwezigheid van bomen of struiken is en dat er overal honderden sneeuwscooters lukraak zijn geparkeerd, dan krijg je een idee van de hoofdstad van Spitsbergen. Morgen gaan we dat allemaal verkennen maar voor vandaag zit het er op.

Maandag 27 mei

En dit wordt dan de dag van de ontscheping. Na een vroeg ontbijt zijn de mensen vanaf 8.30 van boord gegaan. Ik had er wat melancholieke gevoelens bij. Het schip was dik 10 dagen een veilig thuis geweest en nu begon een nieuwe fase in deze geweldige reis. Vanaf het schip had ik al Kleine Rietganzen, Eiders, Zwarte Zeekoeten, Grote Burgemeesters en een Sneeuwgorz in het havengebied gezien maar verdere verkenning moest nog even op zich laten wachten. Toen onze bagage op de kade was gedropt zijn we met bussen naar de respectievelijke hotels gebracht althans de mensen die nog even op Spitsbergen zouden blijven. Er waren ook mensen die meteen naar het vliegveld gingen en enkele anderen zouden met het schip meevaren op een nieuwe cruise, de ijsberenspecial geheten. Die mensen zouden nog een aantal dagen in de wateren rond Spitsbergen verblijven om nog meer arctische fauna te spotten. Marcel en ik werden afgezet bij het Svalbard hotel maar we hoorden dat

we pas om 14.00h konden inchecken. We hebben er onze koffers achtergelaten en zijn te voet het stadje gaan verkennen. Langs een weg die parallel aan het strand van de baai liep zijn we gewandeld tot aan een bord wat aangaf dat verder lopen zonder geweer verboden was en dat was geen onzin want waar wij hadden gelopen was er die ochtend rond 6.00h nog een IJsbeer verjaagd. Het beest wilde het dorp met een bezoekje vereren en werd aanvankelijk verjaagd met vuurwerk en een soort lichtkogels. Toen dat niet het gewenste effect had werd een helicopter ingeschakeld en die heeft het beest vervolgens over het ijs van de baai naar de tegenoverliggende bergen gejaagd. Het genoemde bord stond bij een grote hondenkennel waar sledehonden werden gehuisvest die toeristen rondreden op karretjes of in de winter op sleden. We waren al gevraagd geen gebruik te maken van deze toeristische attractie want de honden worden gevoerd met vlees van robben en walvissen. Die beesten maakten trouwens een ontiechelike klererherrie. Elk nadeel bleek ook hier weer voor sommige soorten een voordeel te zijn. Rond de kennel zaten veel Kleine Riet- en Brandganzen en ook Eiders zochten er een veilige toevlucht tegen de Poolvossen die hier overal kunnen rondscharrelen. Toen ik wat Grote Burgemeesters had gefotografeerd zag ik later dat een van

hier weer voor sommige soorten een voordeel te zijn. Rond de kennel zaten veel Kleine Riet- en Brandganzen en ook Eiders zochten er een veilige toevlucht tegen de Poolvossen die hier overal kunnen rondscharrelen. Toen ik wat Grote Burgemeesters had gefotografeerd zag ik later dat een van

de vogels geringd was. Toen ik dat meldde bij een lokale vogelaar was hij blij verrast. Hij bleek een onderzoeker die oa een project rond Grote Burries had lopen. Hij maakte een foto van mijn display en ik kreeg nog wat leuke info van hem. De plek waar we hem ontmoetten was een zeer comfortabele

vogelhut die uitkeek over de baai. Het ding had veel weg van een huiskamer met makkelijke stoelen en je kon er in je T-shirt vertoeven want hij was ver-

warmd. Waarom hebben we dat niet in Nederland? Vanuit de hut zagen we Bontbekplevieren en eerder hadden we al Paarse Strandlopers gezien. Op een strandje stonden wat Witbuikrotganzen want dat is hier de meest voorkomende ondersoort. Ze broeden op Groenland en Spitsbergen. Sneeuwgorzen zijn niet te missen. De mannetjes zingen uit volle borst en de zang is best veelzijdig voor een gors. Ze horen hier helemaal thuis in

die witte wereld. Rond lunchtijd hebben we ergens een fors broodje tonijnsalade gegeten en toen was het langzamerhand tijd om in te checken. Dat moest gebeuren op kousenvoeten want in elk hotel wordt je geacht je schoeisel bij de deur te laten staan. Dit in verband met de smurrie die ontstaat als het gaat dooien. Onze kamer lag 1-hoog en lag op een hoek dus we hadden uitzicht naar twee kanten. Dat bleek later een voordeel want de Rendieren, Rietganzen en Sneeuwwhoenders scharrelden gewoon rond bij het ho-

tel. Nadat we ons een beetje hadden geïnstalleerd hebben we eerst maar eens een borreltje op de geslaagde verhuizing genomen en daarna zijn we verder gegaan met het verkennen van de omgeving. Alle huizen hebben hier rekken aan het huis waar de skies in kunnen worden geplaatst en je struikelt werkelijk over de sneeuwscooters waar overal nog de sleutel in zat. Niemand doet hier waarschijnlijk z'n deur op slot. Opvallend is ook dat veel sneeuwscooters een foudraal hebben waar een geweer in past. Die wapens zijn hier bij wijze van spreken in de supermarkt te koop. Na de lunch hebben we ons met een pendelbusje laten vervoeren naar de Lagune. Dat is in de zomer een strook water tussen het strand en het vliegveld maar vanwege het late koude voorjaar was er nog maar heel weinig open water. Steltlopers waren dun gezaaid maar toch zagen we een zomerkleed Goudplevier, Paarse Strandlopers en de niet te missen Sneeuwgorzen.

Tegen zessen hebben we ons laten oppikken door een van de pendelbusjes en Harm heeft ons vervolgens nog naar een plek aan het einde van het dorp gebracht waar die middag nog enkele

iconische Alpen-sneeuwwhoenders waren gezien. De soort heeft hier een eigen filiaal want ze vormen hier een ondersoort. Wij hadden jammer genoeg pech want wij zagen ze in eerste instantie niet. Van de hoenders dus nog even geen spoor maar wel

hoorden we boven ons voortdurend een stel heksen ruzie maken met elkaar. Dat was tenminste de in-

druk die je kreeg bij het horen van Kleine Alken die op een klif boven ons hun nest hadden. Okay, dan maar terug naar ons hotel en aan de borrel. Daarmee bezig zag Marcel opeens een ♂ Sneeuwhoen op een dak tegenover ons hotel. Ik schiet een paar sloffen aan en ren naar buiten en door de sneeuw naar een plek waar ik die mooie haan kon fotograferen. Dat vereiste wel enige actie want het beestje ging beurtelings op de weg, het dak van een auto en weer op een dak zitten. Na deze leuke onderbreking was het zoetjesaan tijd om na te gaan denken over de warme hap. Die vonden we na enig zoeken bij Kroa, een gezellige kroeg/restaurant waar aardig bedienend personeel rondliep. Wij werden bediend door een Poolse die uitstekend engels sprak. Mijn keuze viel op een halve pizza met kaas en botermalse stukjes vlees. Of het aan onze stemming lag weet ik niet maar ik vond het een van de lekkerste pizza's die ik ooit geconsumeerd had. Ik had er dik genoeg aan maar Marcel liet het meisje opdraven met een 10+ biefstuk gevolgd door een toetje waar je een hele kleuterklas mee kon zoet houden. De jeugd hé. Daarna nog even dit verhaaltje bijwerken en lekker slapen. En de zon blijft maar schijnen.

Dinsdag 28 mei

Rond zessen was ik er uit maar Marcel was me toen al een half uur voor. Ik ben naar beneden naar de baai gelopen en daar heb ik me een paar uur kostelijk vermaakt met het fotograferen van Koningseiders. Wat een ongelooflijk mooie vogels zijn dat. Sommige mannetjes baltsten al en dat leverde

fraaie momenten op. Tegen 8.00h ben ik weer terug de berg opgewandeld en gezamenlijk zijn we daarna vorstelijk gaan ontbijten. De Noren houden niet van liflafjes en ik kon me dus weer met volle overgave storten op plakken gerookte zalm en an-

dere heerlijkheden. Na het ontbijt hebben we het Svalbardmuseum bezocht en dat was indrukwekkend. Fraaie collectie die overzichtelijk werd gebracht en ik heb er heel wat opgestoken over de geschiedenis en de rol die de Nederlanders daar hebben gespeeld en die was niet altijd om trots op te zijn.

We hebben daar blijkbaar volop meegedaan aan de moordpartijen op de zeezoogdieren. Andere tijden hé. Na dat informatieve bezoek zijn we terug gelopen naar de strandweg om een Kleine Jager te zoeken die zo'n 40 meter van de naastliggende huizen zou broeden. Ik had het beestje vrij snel in de kijker maar Marcel lachte me keihard uit en wees een heel andere kant uit. Blijkbaar had ik een 2e

exemplaar ontdekt. Leuk. Ondertussen was het al weer tijd voor een broodje en daarna hebben we wat rondgetoerd in een van de shuttlebusjes. Uiteindelijk kwamen we weer uit bij de vogelhut. We telden er 4 Bontbekplevieren en omdat het laag water was zat de baai vol met Paarse Strandlopers. Mijn telling kwam uit op 165 stuks. Verder Witbuikrotganzen, Eiders en Koningseiders. Toen we even daarna "thuis"

aan de borrel zaten zagen we een Rendier vlak naast ons hotel tussen de huizen scharrelen. Longyearbyen is echt een bizarre plaats. Ons diner daarna was weer bijzonder smakelijk. Mijn lunch had ik wat karig gehouden dus er was volop plaats voor lekkere dingen. De pizza met kaas, uien en

malse stukjes vlees was tongstrelend. Wijntje erbij en koffie toe. Ik was weer helemaal klaar voor het volgende avontuur. Dat avontuur bestond uit een avondexcursie naar Adventdalen, een soort wetland een heel stuk buiten het stadje. Het is bereengebied en je mag er alleen met de auto komen. Er is altijd kans op iets zeldzaams dus we gaan het zien. Toen we echter rond 20.00h klaar stonden om opgehaald te worden begon het licht te sneeuwen en dat ging ten koste van het zicht. Jammer, maar even-

goed werd het uitstapje een succes. We hadden zelfs een regelrechte klapper. Vlak naast de weg fourageerde een Blonde Ruiter. 4e Lifer voor mij van deze reis. Verder zagen we 2 Roodkeelduikers, 3 IJseenden, 1 Kleine Zwaan, enkele Bonte Strandlopers en Bontbekplevieren. Paarse Strandlopers laat ik onvermeld: die zie je overal. Aan het einde van het dal loopt de weg een stuk omhoog en bij helder weer heb je dan een fraai uitzicht over de baai maar nu was het zicht

belabberd dus keerden we om en aanvaardden we de terugtocht waarbij we nog wat Alpensneeuwhoenders zagen. Met hetzelfde busje hebben we nog even een bezoekje gebracht aan een stuk strand waar eerder Rosse Franjepoten waren gezien. Toen we er aankwamen bleek het betreffende stuk strand te zijn ingenomen door een aantal jongelui die daar vrolijk aan het barbecuen waren. Er was vlees in overvloed want ze hadden net daarvoor een Ringelrob geschoten en die werd onder onze ogen in stukken gehakt. Het vel hing al te drogen over een paar palen. 's Lands wijs, 's lands eer zullen we maar zeggen. De Franjepoten hielden het heel begrijpelijk voor gezien. Ik heb me laten troosten door deze badderende Sneeuwgorse. Het beestje was duidelijk blij dat ie weer eens gewoon in vloeibaar water kon spartelen. Daarna zijn we teruggegaan naar ons hotel en na het schrijven van het dagverslag en het wissen van vele 10-tallen overbodige foto's hebben we ons bed opgezocht. Gordijnen dicht uiteraard want de zon laat nooit verstek gaan. Morgen alweer de laatste volle dag.

Woensdag 29 mei

En de laatste volle dag wordt volledig benut. Na het ontbijt hebben Marcel en ik eerst gekeken of de

Kleine Jagers nog broedden. We hadden berichten gehoord dat ze waren verstoord. Daar bleek weinig van want op lokatie vonden we zelfs twee exemplaren die gezellig naast elkaar zaten. Daarna hebben we een flinke wandeling gemaakt door het dal van een riviertje dat door Longyearbyen stroomt, althans, als het dooit. Dat scheelde ook niet veel dus we hebben onze dikste winterjassen al verruild voor wat minder poolbestendige overkleding. Onderweg hebben we op een Rendieren maar het doel van deze wandeling

berghelling nog 2 Sneeuwhoenders gezien en enkele om Sneeuwhoenders dichtbij en in hun natuurlijke habitat te zien werd niet gehaald. Dan maar een mooi overkomende Grote Burgemeester gekiekt. We hebben een tijd rondgehangen bij Coleman's Cabin aan de rand van het dorp en daar zagen we wat hoger op een helling man en vrouw Sneeuwhoen maar onfotografeerbaar ver weg. Later kwam de haan naar beneden en ging op een dak zitten maar dat was niet de achtergrond die we in ons hoofd hadden. Dan eerst maar lunchen. Harm pikte ons op en zette ons af bij het winkelcentrum waar we onze honger stilden met een lekker vers broodje tonijn. Met volle maag zijn we daarna wederom naar het strandje gelopen waar we Franjepoten hoopten te vinden. Er stonden

wat primitieve banken die de jongelui de vorige avond ook gebruikt hadden en daar maakten we het ons zo makkelijk mogelijk. Na een dik uur dacht ik iets te zien en inderdaad: er was reuring op het smalle steenstrandje. Marcel lag intussen te pitten dus die heb ik wakker gemaakt en daarna lukte het me om stilletjes dichterbij te komen om vervolgens wat plaatjes te maken van man en vrouw Rosse Franjepoot. Schitterende beestjes in hun zomerpak. Helaas bleven ze slechts enkele minuten hangen

maar de doelsoort was binnen. Daarna zijn we langs de vloedlijn via een soort wadvlakte naar de vogelhut gelopen. Uitzijken was de boodschap want onder de sneeuw en het ijs begonnen riviertjes te stromen door de lichte dooi en je kon dus zomaar wegzakken in de prut. Hier ook scheidden zich onze wegen. Marcel ging richting dorp maar ik wilde nog een poging wagen om de Franjepoten beter in beeld te krijgen. Dat laatste lukte niet maar ik kon wel genieten van een Grote Burgemeester die een gevangen Zeester naar het leven stond. Van Marcel zag ik later plaatjes van een Sneeuwhoen die vlak bij ons hotel waren gemaakt. Al bij al genoeg reden om de laatste restanten alcohol aan te spreken. We konden met voldoening een toast uitbrengen op een zeer geslaagde reis. Gegeten hebben we daarna weer bij Kroa. We kozen allebei voor een flinke moot klipvis (bij ons heette dat vroeger stokvis) en die werd opgediend met een puree waarin stukjes Kabeljauw waren verwerkt. Overheerlijk! We kregen daarna nog een biertje aangeboden van het huis als we één tafel wilden opschuiven omdat een groter gezelschap onze tafel nodig had. Gulle jongens die Noren. Daarna terug naar ons hotel om alvast te pakken want morgen is echt de laatste dag. Ik voel nou al een tikkeltje heimwee naar die wonderlijke arctische wereld.

Donderdag 30 mei

Rond 6.30 gaan we eruit en na een vroeg ontbijt staan we om 9.00h klaar in de lobby van ons hotel om naar het vliegveld te worden gebracht. We gaan weg met prachtig zonnig weer maar er staat wel een snijdende oostenwind. In Spitsbergen is het nog lang geen lente. Aangekomen op het vliegveld konden we vrij snel inchecken en daarna was het wachten op het chartervliegtuig dat ons in één keer zou terugvliegen naar Schiphol. Dat kostte ons een paar centen maar het voordeel was wel dat we nu een rechtstreekse vlucht hadden. Regulier wordt er altijd via Oslo gevlogen. Keurig op tijd vertrokken we en tijdens het taxiën zagen we onze laatste faunavertegenwoordiger: een Poolvos kui-

erde rustig langs de startbaan. Met een laatste overweldigend uitzicht op de besneeuwde bergen lieten we Spitsbergen achter ons en na een rustige vlucht stonden we rond 16.30 weer op Hollandse bodem. Op station Naarden-Bussum was Sjaak zo vriendelijk om ons even op te halen en rond zessen kon ik de sleutel weer in m'n eigen voordeur steken. Het zat er op en het was **Onvergetelijk!**

Door omzetting naar een pdf bestand is er aanzienlijk kwaliteitsverlies opgetreden tav de foto's!

Jan Mayen (boven)

Staat van Groenlandse Walvis (beneden)

Met de Zodiac aan land

Marcel in ijsberengebied (boven)

Longyearbyen (beneden)

Sneuwgors

Ijsbeersporen (Beneden)

Juv. Ivoormeeuw

Koningseider (beneden)

Grote Burgemeester (boven)

Eider (beneden)

Butskoppen (boven)

Gletsjer bij Pyramiden (beneden)

